2012. június 20., szerda • LXX. évfolyam • 143/2. szám, 20 oldal • Budapesti kiadás • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG



Megalapozatlan, hibás és érthetetlen a tanárképzés rendszerének átalakítása

- Hoffmann Rózsa Brazíliából próbál hallgatókat csábítani.
- Az állam a bezárkózásban teszi érdekeltté az egyetemeket. **Az ügy →4**



Pávatánc Az Országgyűlés elfogadta a velencei bizottság érveit

Törvény Ádertől Áderig

Lencsés Károly

Államfőként *Áder Jánosnak* kell hamarosan aláírnia azt a törvénymódosítást, amellyel felülírták az általa előkészített igazságügyi reformcsomag több, kiemelten fontosnak tartott elemét. A tavaly elfogadott jogszabályok olyan mértékben korlátozták a bírói függetlenséget, hogy a velencei bizottság – az Európai Bizottsággal egyetértésben – gyakorlatilag ultimátumot intézett a magyar kormányhoz.

A kormány az igazságügyi rendszer átalakítását érintő, először a bírók kényszernyugdíjazása miatt megfogalmazott kritikákra az év elején még úgy reagált, hogy a „nemzetközi baloldal újabb támadást akar indítani Magyarország ellen". A velencei bizottság képviselőinek budapesti látogatása után pedig elhangzott, hogy a grémium tagjai is a hazai ellenzék érveit ismételgetik. *Navracsics Tibor* közigazgatási és igazságügyi miniszter később már engedékenyebbnek bizonyult, és kifejtette: az Európa Tanács – illetve annak alkotmányi tanácsadó testülete, a velencei bizottság – és a kormány között inkább csak értelmezésbeli nézeteltérések, és nem koncepcionális különbségek vannak, ezért gyorsan le lehet zárni a vitát. Ezt szolgálta volna, hogy márciusban a kabinet a bírósági törvényekhez módosító indítványt nyújtott be.

A velencei bizottság viszont úgy vélte, hogy az a javaslat nem nyújt elegendő biztosítékot az igazságszolgáltatás tényleges függetlenségére. Az előterjesztés inkább csak szimbolikus lépésnek tekinthető – hangoztatták. Ezért pontokba szedve fogalmazták meg azon kifogásaikat, amelyekben nem kívánnak engedni. Aggályaikat úgynevezett „non paper" útján közölték, amit *Martonyi János* külügyminiszter áprilisban még „homályos státusú" dokumentumnak minősített.

Bár a figyelmeztetést sokáig nem akarta megérteni a kormány – inkább a miniszterelnök által később ismertetett diplomáciai pávatáncot járta –, június 1-jén az Országgyűlés alkotmányügyi bizottsága az eredeti törvényjavaslathoz terjedelmes módosító csomagot nyújtott be. Az előterjesztést a T. Ház hétfő este – részben az ellenzék igen szavazataival – támogatta, így már csak a zárószavazás van hátra, ami nem több formalitásnál. Ez gyakorlatilag az Áder-féle bírósági reform kudarcának beismerése, hiszen a velencei bizottság csaknem minden észrevételét beépítik a jogszabályokba. A legfontosabb változás talán az lesz, hogy az Országos Bírósági Hivatal (OBH) vezetőjének – kilenc esztendeig az Orbán család közeli barátjának számító *Handó Tündének* – a hatásköreit szűkítik. Ő az alkotmányügyi bizottság javaslata szerint bíró kinevezését csak akkor kezdeményezheti, illetve bírósági vezetőt akkor nevezhet ki a véleményezésre jogosult szerv – például az összbírói értekezlet vagy a bírói tanács – ellenében, ha ahhoz előzetesen megszerezte a választott tagokból álló Országos Bírói Tanács (OBT) beleegyezését. Az elnök fegyelmit is csupán korlátozott körben, az általa kinevezett vezetők ellen kezdeményezhet majd.

Az OBH vezetőjének döntéseivel szemben pedig jogorvoslati lehetőséget biztosítanak, például a vesztes pályázók munkaügyi bírósághoz fordulhatnának, miként azok a bírák is, akik az áthelyezésükkel nem értenek egyet. Az elnök által kibocsátott szabályzatokat ugyancsak meg lehetne támadni, és az ilyen indítványokról az Alkotmánybíróság döntene.

Az OBH-elnök megbízatásának időtartama kilenc esztendő marad ugyan, de utána mindenképpen távoznia kell. Akkor is, ha nem sikerül az utódját megválasztani, mert a javaslat szerint ilyen esetben valamelyik helyettese lépne átmenetileg a helyébe. A ma hatályos szabályok szerint Handó, ha nincs valamelyik oldalnak a parlamentben kétharmados többsége, élete végéig betölthetné ezt a tisztséget.

A velencei bizottság kifogásai közül csak egyet nem hallgattak meg: az OBH elnöke – az eljárások gyorsítására hivatkozva – továbbra is áthelyezhet ügyeket. Az alkotmányügyi bizottság előterjesztése azonban több garanciális elemet tartalmaz: az OBH-nak meg kell határoznia, hogy milyen elvek alapján jelölhető ki az eljárás lefolytatására más bíróság, a döntés ellen pedig jogorvoslati kérelmet lehet benyújtani a Kúriához.

Ez a gyakorlat egyébként a Kúria elnöke szerint sem tartható. *Darák Péter* egy hétfői szakmai konferencián kifejtette: az ügyek áthelyezése nyilvánvalóan egy örökölt helyzet megoldására szolgáló kivételes eszköz. A megoldás csak az lehet, hogy a bírói státus kerüljön oda, ahol több az ügy, nem pedig az, hogy az ügyek kerülnek arra a bíróságra, ahol az azt elintézni képes bíró dolgozik. Ebben a kérdésben szerinte szembekerül egymással az eljárások ésszerű időn belüli elintézése és a törvényes bíróhoz való jog.



Táskában érkeznek a tarthatatlan törvényjavaslatok FOTÓ: MÓRICZ SIMON

ÖTÖDIK HASÁB

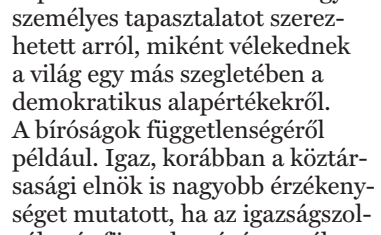
Selejt

Sajátos helyzetbe kerülhet Áder János. Köztársasági elnökként alá kell majd írnia egy törvénymódosítást, amely éppen az általa levezényelt igazságszolgáltatási reform legfontosabbnak tartott pontjait írja felül. Kisebb-nagyobb kacskaringók után ugyanis a Fidesz belátta, hogy nem érdemes tovább huzakodni a jogállamiságot féltő Európai Bizottsággal és Európa Tanáccsal.

Az Áder nevéhez köthető jogszabály bukása amúgy roppant kínos lehet az államfőnek, aki elég hosszú időt töltött el EP-képviselőként Brüsszelben. Így személyes tapasztalatot szerezhetett arról, miként vélekednek a világ egy más szegletében a demokratikus alapértékekről. A bíróságok függetlenségéről például. Igaz, korábban a köztársasági elnök is nagyobb érzékenységet mutatott, ha az igazságszolgáltatás függetlenségét veszélyben látta. 2003-ban, amikor Medgyessy Péter miniszterelnök egy bírósági verdiktet kritizált, Áder a független magyar bíróság megsértéséről beszélt. Persze: akkor ellenzékben volt. Frissen hivatalba lépett államfőként viszont már nem zavarta, hogy párttársa, az igazságügyért is felelős miniszter – a társadalmi felháborodásra hivatkozva – az ítélkezési gyakorlat felülvizsgálatára kérte a főbírót. Igaz, miért szúrta volna a szemét, hiszen a vezetése alatt olyan törvénycsomagot hoztak össze, amely – például azért, mert a bírósági szervezet élére ellenőrizhetetlen teljhatalommal felruházott ember került – nemzetközi fórumokon is kicsapta a biztosítékot.

Ádernek most sokak által tehetségesnek tartott jogászként, a jogállamiság egykori harcos híveként, volt EP-képviselőként – és nem mellesleg köztársasági elnökként kell aláírásával szentesítenie, hogy Fidesz-katonaként csapnivalót alkotott. *(A szerk.)*

Vélemény



Phantom az éjszakában

Uj Pétertől megtudhatjuk, hogy jár a szervezett bűnözés, ha magára vonja a miniszterelnök figyelmét. →**11**

Bélyeg

Orbán rezsimje menthetetlen és mentegethetetlen – írja Horváth Gábor. →**11**

Csak találgatnak, miért ölt meg a magyar rendőr három romát

Helyszíni riportunk a szlovákiai Ógyalláról, amely eddig csillagvizsgálójáról és a Zlaty Bazantról volt ismert, most meg a mészárlás miatt került a hírekbe. →**8**

A Rumini-sorozat befejező részére és sakkregényre készül Berg Judit

Egyre gyakrabban kérnek rosszul végződő mesét a gyerekek a mára kultusszá vált egér tengerész megalkotójától, aki az ötödik résszel lezárja a történetet. →**13**



SVÉD KIESÉS BOMBAGÓLLAL

Hálásak lehetnek a franciák az angol válogatottnak, hogy az megverte a házigazda ukránokat a D csoportban. Így ugyanis továbbjutottak, annak ellenére, hogy kikaptak a már kiesett svédektől. Nekik biztos nem tetszett annyira Ibrahimovic hatalmas gólja. →**18**

FOTÓ: REUTERS – EDDIE KEOGH

9 770133 175036 12143